

Без обзира на то како се рат између Украјине и Русије заврши, за Русију ће, верујем, неминовно уследити озбиљне геополитичке последице. А оне би биле последица начина на који је господин Путин одлучио да започне и води овај рат.

Прва последица на коју се многи усредсређују јесте дугорочни прекид политичких и економских односа између Европе и Русије. То је заиста велики губитак за обе стране јер су, због различитих економских структура и ресурса којима располажу, оне природни економски партнери. Оба ова дела евроазијског континента имала су користи од економске сарадње. То није био тек стандардни случај рикардијанске компаративне предности, већ чак и убедљивији случај смитовске апсолутне предности: у производњи неких примарних добара Русија је била апсолутно ефикаснија од Европске уније, док је, с друге стране, у индустријским гранама и у појединим облицима напредне технологије (авионска електроника, брзи возови, фармацеутика) Европа поседовала апсолутну предност. Трговина заснована на гасу и нафти, с једне стране, и индустријским производима с друге била би – и заиста јесте била – узајамно корисна. Та трговина се, међутим, у догледној будућности неће обновити, а свакако не у обиму који је постојао пре рата.

Културна блискост између Русије и Европе, која је постојала најмање три стотине година, биће знатно ослабљена. То ће имати цену пре свега за Русију, јер ће је искључити из европских интелектуалних токова

Културна блискост између Русије и Европе, која је постојала најмање три стотине година, биће знатно ослабљена. То ће имати цену пре свега за Русију, јер ће је искључити из европских интелектуалних токова. Истина је да је Русија велика земља и

Рат у Украјини и три велика геополитичка губитка Русије

Пише: Бранко Милановић
петак, 16 јануар 2026 01:10

да има сопствену интелектуалну традицију, али данас се не може интелектуално развијати гледајући само оно што се дешава у сопственом дворишту. Русија је, барем од Петра Великог, била идеолошки под утицајем европских интелектуалних мода и моралних норми; увек је била спремна да учи, а потом и да то примењује на нов и јединствен начин. Управо из тога су настали писци, композитори, филозофи, сликари и научници светског формата. Али губитак ће бити и европски. Европа без Чехова, Достојевског, Прокофјева и Менделјејева није иста Европа. Исто тако, неки нови Достојевски, и њему слични, због прекида политичких, академских, културних и спортских (нимало небитних) односа, много теже ће постати познати у Европи да би на њу утицали. И овде су обе стране на губитку.

Изложба слика Казимира Маљевича у Шпанији

Економски губитак је, такође, мањи него што на први поглед изгледа, због релативног економског опадања Европе. Присилно окретање Русије ка Истоку и Југу можда неће

бити толико штетно по њену економију као што би било да Азија не постаје средиште глобалне економске активности

Међутим, не бих прецењивао економски и политички губитак (за разлику од интелектуалног), јер иако је тачно да је Русија под Горбачовим и Јељцином тежила да постане саставни део Европе или да учествује у ономе што је Горбачов називао „јединственим европским домом“ који би се протезао од Атлантика до Урала и даље, та идеја се увек више допадала Русима него Европљанима. Под Горбачовим су се Европљани претварали да су тиме одушевљени, углавном да би извукли више уступака од Совјетског Савеза и угодили Горбачову (као што данас покушавају да ласкају Трампу) – али само да би ту идеју касније одбацили.

Економски губитак је, такође, мањи него што на први поглед изгледа, због релативног економског опадања Европе. Присилно окретање Русије ка Истоку и Југу можда неће бити толико штетно по њену економију као што би било да Азија не постаје средиште глобалне економске активности. Русија може имати – и већ има – тесну економску сарадњу не само са Кином, већ и са Индијом, Вијетнамом, Тајландом, Малезијом и Индонезијом. У оквиру троугла Кина–Индија–Русија, Русија чак има предност у томе што има боље односе са оба партнера него што их они имају међусобно. То Русију доводи у политички повољнију позицију. Стога присилна преоријентација ка Југу и Истоку за Русију неће бити тако тешка и скупа како то верују неки критичари Путинове политике.

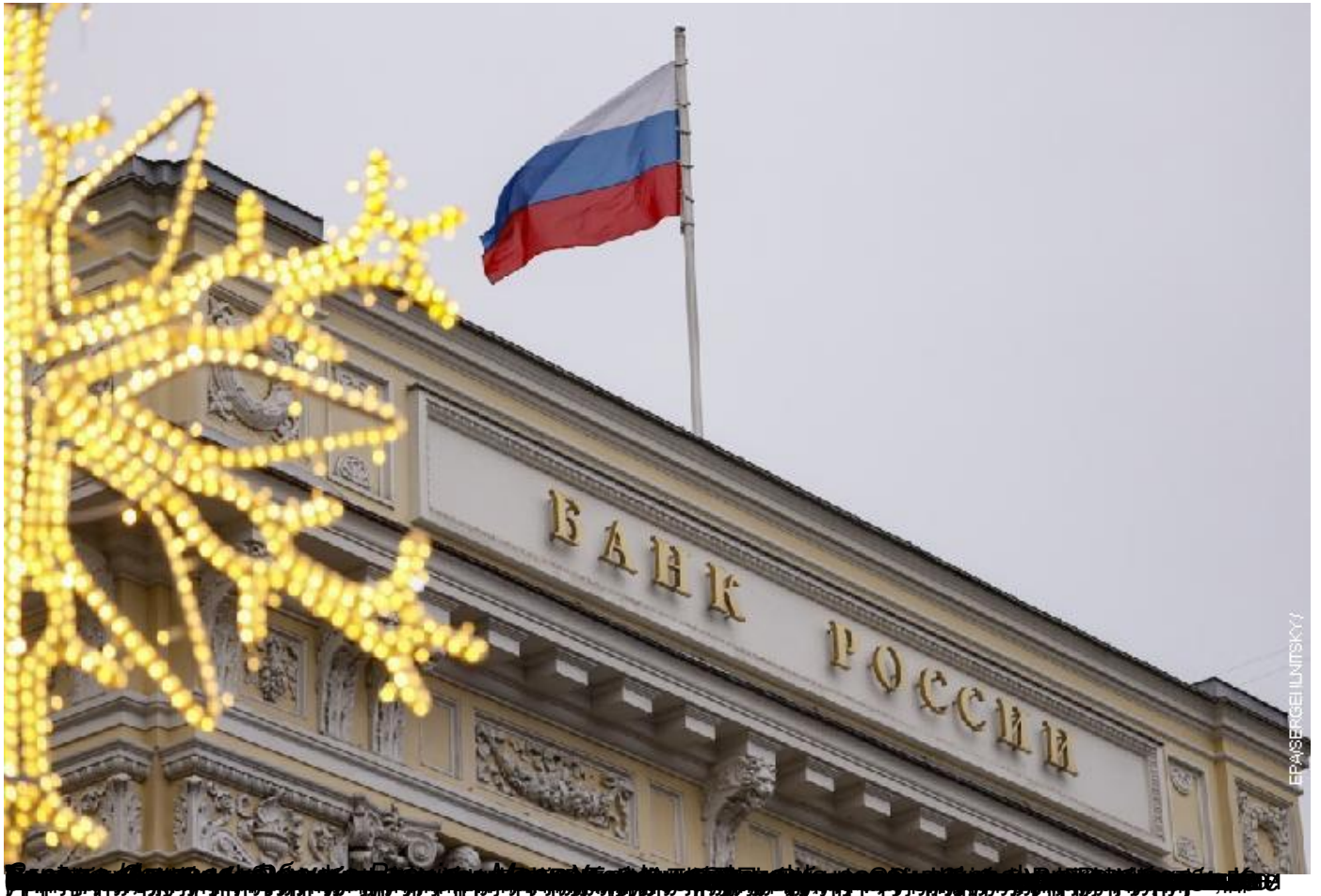
Рат у Украјини и три велика геополитичка губитка Русије

Пише: Бранко Милановић
петак, 16 јануар 2026 01:10

Рат у Украјини и три велика геополитичка губитка Русије

Пише: Бранко Милановић
петак, 16 јануар 2026 01:10

Рат у Украјини и три велика геополитичка губитка Русије

Пише: Бранко Милановић
петак, 16 јануар 2026 01:10

